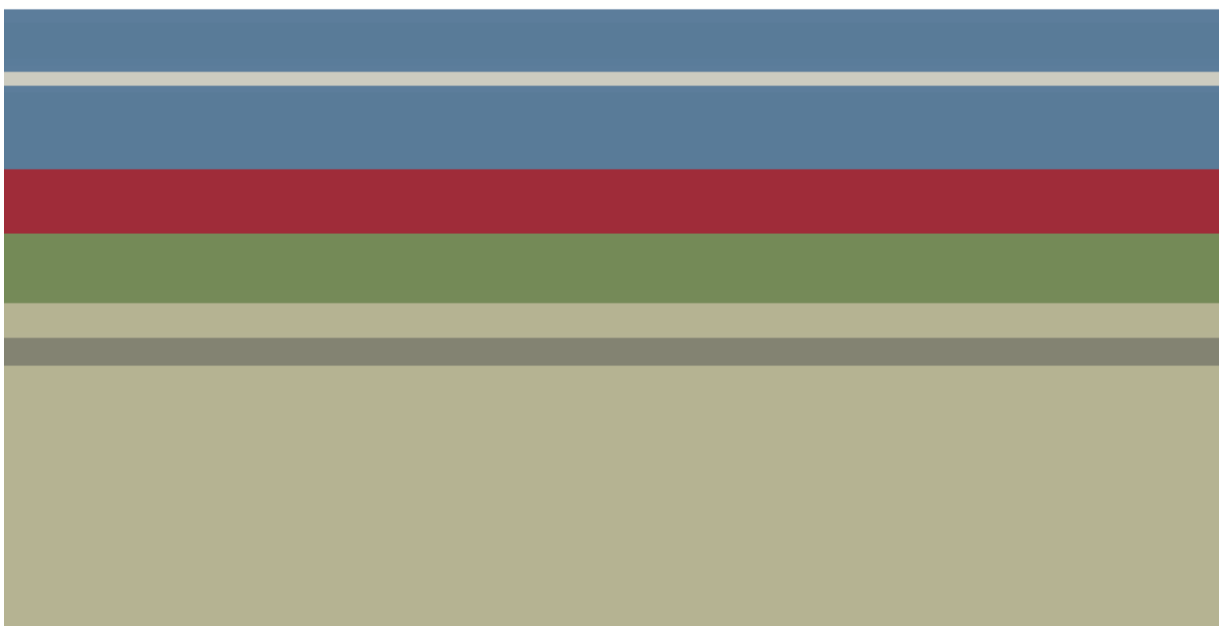

.txl

Bestuurlijke boodschap

Beleidsuitgangspunten en koers

De programmarekening die voor u ligt, blikst terug op 2025. We laten zien welke beleidsontwikkelingen zich hebben voorgedaan, welke onderdelen van de begroting zijn gerealiseerd en welke resultaten Texel daarmee heeft geboekt. Tegelijk kijken we vooruit: wat leren we hiervan en wat nemen we mee naar de komende jaren?

In 2025 werkte het college vanuit een heldere koers: een leefbaar, sociaal en duurzaam eiland, met ruimte voor wonen, werken en recreëren. Wat hebben we concreet gedaan in 2025?

Leefbaarheid

In de fysieke leefomgeving zijn zichtbare projecten afgerond. De haven in Oudeschild kreeg een nieuw havenhoofd, de Rietdijk is opgeleverd en de vernieuwde parkeerplaatsen bij paal 12 en 15 zorgen voor een goede uitstraling van het eiland. De vernieuwde wielervedaan geeft sport en bewegen een impuls. Tegelijkertijd is de eerste aanzet voor de omgevingsvisie gemaakt; het vastgestelde antennebeleid vormt daarvan een belangrijk onderdeel. Alle afvalcontainers op het eiland zijn gechipt en de eerste fase van het recycleplan is uitgevoerd. Daarmee zetten we een grote stap naar minder restafval en meer hergebruik van grondstoffen, passend bij een schoon en zorgvuldig Texel.

Sociaal domein en onderzoeken

In het sociaal domein is een integrale verordening vastgesteld, waardoor regels rond ondersteuning, zorg en participatie beter op elkaar aansluiten.

Duurzaamheid

In 2025 is het programma Texel Isoleert! opgesteld, waarmee we inwoners helpen hun woning energiezuiniger te maken. Het nieuw ingerichte beleidsteam duurzaamheid heeft de eerste resultaten laten zien.

Texel als gastvrij eiland

Een bijzonder moment was de landelijke intocht van Sinterklaas op 15 november. Het was een frisse dag, maar vooral een dag waar veel kinderen en ouders nog lang met een glimlach aan terugdenken. Texel heeft zich laten zien als een gastvrij eiland waar we grote evenementen samen professioneel én nuchter organiseren: “dat regelen we hier gewoon”.

Organisatie en bedrijfsvoering

Binnen de gemeentelijke organisatie is doelbewust geïnvesteerd in de basis. Er is een vitaliteitsbeleid voor medewerkers opgesteld om verzuim in de toekomst te reduceren, het agressiebeleid is geactualiseerd en een onderhoudsronde voor het functiegebouw is gestart. Dit zijn thema's die regelmatige aandacht vragen, maar die in de afgelopen tien jaar niet structureel zijn opgepakt. Op het gebied van financiën en processen is de vernieuwde Planning & Control-cyclus opgeleverd en zijn alle P&C-producten digitaal toegankelijk gemaakt. Het onderzoek naar stille lasten en baten is afgerond; de uitkomsten, die begin 2026 zijn opgeleverd, helpen om bewuster te sturen op kosten en opbrengsten. Daarnaast zijn de 213a-onderzoeken uitgevoerd op het sociaal domein en op afval. Daarmee is de effectiviteit van ons beleid in beeld gebracht. De aanbevelingen worden verwerkt in de begroting 2027.

Financieel beeld en keuze

We sluiten 2025 af met een positief saldo van bijna € 3,6 miljoen. Het college stelt voor om via resultaatbestemming ongeveer € 0,4 miljoen over te hevelen naar 2026 en bestemmingsreserve in te stellen van ca. € 1,2 miljoen voor het project herontwikkeling Fonteinschool. Het gaat daarbij om middelen voor projecten die wel zijn gestart of voorbereid, maar nog niet volledig zijn uitgevoerd. De overhevelingen hangen vooral samen met uitgesteld rijksbeleid, personeelsschaarste en rijksmiddelen die pas later konden worden ingezet.

In het rekeningsaldo zien we zowel overschrijdingen als onderschrijdingen. Hogere lasten zijn onder andere bij de uitvoering van het jeugdbeleid, in de ziektebudgetten, bij gemeenschappelijke regelingen en bij groot onderhoud aan wegen, duikers en gebouwen. Daartegenover staan meevallers, zoals lagere afschrijvingskosten, lagere personeelslasten op bepaalde onderdelen en hogere opbrengsten dan geraamd op enkele posten.

Tegelijkertijd is het beeld richting de toekomst minder ruim. Door oplopende kapitaallasten en structurele verplichtingen is het meerjarenperspectief krap. Dat vraagt om een stabiele, realistische financiële koers en om duidelijke kaders voor onderhoud en investeringen.

Lessen, risico's en blik op de toekomst

De opgaven waar Texel voor staat, worden groter en complexer. Geopolitieke spanningen, migratie, klimaat, toeristische druk, digitalisering, weerbaarheid en ondermijning: het zijn thema's die ook op een eiland voelbaar zijn. De digitale veiligheid staat onder druk en vraagt om extra maatregelen, maar soms ook om het heroverwegen van keuzes in projecten en systemen.

De les uit 2025 is dat stabiliteit en wendbaarheid samen moeten gaan. De basis - financieel, organisatorisch en in de dienstverlening - moet op orde zijn, zodat we snel kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen. De uitgevoerde onderzoeken (zoals het stille lasten en baten onderzoek en de 213a-onderzoeken) geven waardevolle inzichten om beleid bij te sturen en middelen gericht in te zetten.

2025 was een jaar waarin gemeente Texel bestuurlijk en ambtelijk stabiliteit en groei heeft laten zien. We hebben zichtbaar geïnvesteerd in de dorpen, de openbare ruimte, duurzaamheid, het sociaal domein en in onze eigen organisatie. Daarmee is een stevig fundament gelegd voor de komende jaren.

Dit is het laatste jaar dat dit college een programmarekening presenteert aan de raad, waarbij het goed is om ook even terug te kijken naar de afgelopen collegeperiode. Een periode waarin investeren op het eiland centraal heeft gestaan, denk hierbij aan diverse woningprojecten in Den Burg en de buitendorpen en het opstellen van de woonvisie, het invullen van het duurzaamheidsprogramma wat met vertraging toch tot volle uitvoering is gekomen. Verder denken we ook aan het ondersteunen van het toerisme, Verder ontwikkeling van de uitvoering binnen het sociaal domein, aandacht voor de landbouw en visserij en het verder bouwen aan een stabiele organisatie om alle ambities van het eiland ook uitvoerbaar te kunnen maken.

Het college spreekt grote waardering uit voor alle inwoners, partners en medewerkers die hier dagelijks aan bijdragen. Vaak gebeurt dat werk buiten het zicht, maar het effect is juist wél zichtbaar in de kwaliteit van leven op Texel. Onze gezamenlijke opdracht blijft: verder bouwen aan een sociaal, veilig en duurzaam eiland, met één sterke, betrokken organisatie.

